

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 23. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

(Opfølgning på Undervisningsministeriets styringsanalyse af selveje og taxametersystemet i forbindelse med strukturreformen m.v.)

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. marts 2006 og var til 1. behandling den 26. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 23. marts 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 329. Den 20. april 2006 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser fra Danmarks Erhvervsskoleforening, og Handelsskolernes Bestyrelsesforening samt Fagligt Fælles Forbund.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 19 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 2 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget finder, at formålet med hele styringsanalysen af taxametersystemet var at give et grundlag for at beslutte, hvordan det nuværende system kan moderniseres. Lovforslaget viderefører det nuværende taxametersystem med kun få og små overvejelser om, hvordan hele styrings- og finansieringssystemet påvirker det, som det hele handler om, nemlig uddannelseskvaliteten. Det er dybt skuffende for SF, for der er virkelig behov for at modernisere et system, der er i gang med at dreje fokus væk fra kvalitet og over på kvantitet i uddannelserne.

SF mener også, at bestyrelsessammensætningen på erhvervsskoleområdet bør afspejle institutionerne. Også udbydere af gymnasiale uddannelser og videregående uddannelser skal være repræsenteret i bestyrelserne. Det er besynderligt, at regionsrådet ifølge lovforslaget ikke skal udpege en repræsentant til bestyrelsen i direkte modsætning til anbefalingerne. Det er et stort problem, fordi regionerne kommer til at spille en markant rolle i forhold til regional vækst og udvikling. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at undersøgelsen i styringsanalysen anbefalede, at det tilstræbes, at de medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig er faglige tillidsrepræsentanter. Det er en anbefaling, SF synes er både mistænkeliggørende og skadelig. Forslaget om at begrænse medarbejdernes og elevrepræsentanternes stemmeret til en for hver gruppe er også efter SF's mening besynderligt og uden begrundelse.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet kan stemme for de under nr. 2, 3 og 5-8 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 1 og 4 stillede ændringsforslag.

Lovforslaget viderefører det nuværende taxametersystem med kun få overvejelser om, hvordan hele styrings- og finansieringssystemet påvirker uddannelseskvaliteten, og Enhedslistens medlem af udvalget er grundlæggende imod den individualisering, taxametersystemet indebærer.

Lovforslaget indebærer, at flere uddannelsesinstitutioner samles som selvejende institutioner under staten. Enhedslisten mener, at uddannelsesinstitutionerne var bedre tjent med at være placeret i amtligt regi, idet taxameteret i amterne generelt har været højere end i staten.

Medarbejdere og elever får med lovforslaget mulighed for hver at udpege et medlem til bestyrelsen med stemmeret. Det er en forbedring i forhold til ikke at kunne udpege nogen. Enhedslisten synes dog, Undervisningsministeriet skulle have inddraget de gode erfaringer fra forskellige bestyrelseskonstruktioner med, at to personer repræsenterende samme gruppe har stemmeret.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det skal tilstræbes, at de medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig er faglige tillidsrepræsentanter. Selv om der ikke er indsat et decideret forbud mod, at en tillidsrepræsentant kan udpeges til bestyrelsen af medarbejderne, finder Enhedslisten denne passage i bemærkningerne stærkt betænkelig, fordi det er en mistænkeliggørelse af, at tillidsrepræsentanter kan repræsentere medarbejderne i formelle organer. Enhedslisten kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 1

1) I den under *nr. 2* foreslåede § 17 b indsættes efter »kan« ordene: »efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling«, og »og Bornholms Regionskommune« ændres til: », Bornholms Regionskommune og Hovedstadens Sygehusfællesskab«.

[Præcisering af ministerens bemyndigelse]

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

2) Efter *nr. 3* indsættes som nyt nummer:

»01. § 24, stk. 2-5, affattes således:

»Stk. 2. Institutionens regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Endvidere udpeger bestyrelsen for institutionen en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor. Bestyrelsen underretter Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om skift af intern revisor.

Stk. 3. Undervisningsministeren og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor. Rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Stk. 4. Regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.««

[Harmonisering af revisionsbestemmelserne]

Til § 2

3) Efter *nr. 1* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 1, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Undervisningsministeren kan godkende, at en institution inden for den offentlige forvaltning også kan udbyde almengymnasial uddannelse.««

[Udbud af uddannelser]

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

4) I den under *nr. 9* foreslåede § 21 b indsættes efter »kan« ordene: »efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling«, og efter »Regionskommune« indsættes: »og Hovedstadens Sygehusfællesskab«.

[Præcisering af ministerens bemyndigelse]

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

5) I den under *nr. 10* foreslåede affattelse af § 26, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt.*:

»Bestyrelsen underretter Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om skift af intern revisor.«

[Bestyrelsens underretningspligt]

6) I den under *nr. 10* foreslåede affattelse af § 26 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5*. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.«

[Bemyndigelse til ministeren]

7) Efter *nr. 11* indsættes som nyt nummer:

»02. I § 31, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 5, *stk. 3 og 4*,« til: »§ 5, *stk. 7 og 8*,«.

[Konsekvensrettelse]

Til § 5

8) I *stk. 3 og 4* ændres »og herunder« til: »herunder om indholdet af åbningsbalancen for en institution,«.

[Præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til *nr. 1 og 4*

Det foreslås præciseret, at inddragelse af Universitets- og Bygningsstyrelsen, der er en styrelse under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, i administrationen af bygningerne sker efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Samtidig medtages Hovedstadens Sygehusfællesskab på linje med øvrige myndigheder, der afgiver bygninger til Undervisningsministeriet.

Til *nr. 2*

Efter ønske fra Rigsrevisionen foreslås indsat en justeret bestemmelse om revision af regnskaber som opfølgning på styringsanalysens anbefalinger om harmonisering af reglerne for de selvejende institutioner for regelstyrede uddannelser. Ændringsforslaget indebærer, at revisionsbestemmelsen i CVU-lovens § 24 får samme formulering som bestemmelsen i lovforslagets § 2, *nr. 10*, jf. tillige ændringsforslag *nr. 5 og 6*.

Til nr. 3

Ændringsforslaget fremsættes med henblik på at opnå ligestilling mellem institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og institutioner for erhvervsrettet uddannelse med hensyn til deres mulig-heder for at kunne blive godkendt til at udbyde de forskellige gymnasiale uddannelser.

I de tilfælde, hvor der vil skulle træffes afgørelse om godkendelse af en institution for erhvervsret-tet uddannelse til udbud af almengymnasial uddannelse, bør bestyrelsessammensætningen samtidig overvejes, herunder om et eller flere regionsråd bør få adgang til at udpege et medlem. Det vil gene-relt om adgangen til at lade et eller flere regionsråd udpege et bestyrelsesmedlem gælde, at det i vedtægten for en institution for erhvervsrettet uddannelse – ligesom for en institution for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. – kan fastsættes, at et eller flere regions-råd i forening udpeger et medlem til bestyrelsen. Det vil i stedet kunne fastsættes, at et medlem, der er udpeget af andre udpegningsberettigede eller er udpeget på grundlag af faglige og personlige kompetencer, også skal være medlem af regionsrådet. Ministeriet vil i den vejledning, som ministe-riet har til hensigt at udsende i forbindelse med udstedelsen af standardvedtægter, særskilt gøre op-mærksom på muligheden for, at en institution kan beslutte, at der i bestyrelsen kan sidde et medlem, der samtidig er medlem af regionsrådet.

Til nr. 5

Efter ønske fra Rigsrevisionen foreslås indsat en bestemmelse om, at bestyrelsen har pligt til at underrette rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om revisorskift. Herudover er indsat en bestemmelse om, at bestyrelsen skal underrette Undervisningsministeriet om den udpegede revisor og om revisorskift.

Til nr. 6

Efter ønske fra Rigsrevisionen indsættes en direkte hjemmel for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om den interne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug for beregning af statstilskud.

Til nr. 7

Ændringsforslaget er en teknisk konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 2, nr. 6.

Til nr. 8

Ændringsforslaget er en præcisering af bestemmelsen.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) Ellen Trane Nørby (V) Martin Henriksen (DF) Søren Krarup (DF)
Carina Christensen (KF) fmd. Allan Niebuhr (KF) Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S)
Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) Margrethe Vestager (RV) nfm. Bente Dahl (RV)
Thomas Krog (SF) Majbrit Berlau (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 184

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
4	Henvendelse af 8/5-06 fra Danmarks Erhvervsskoleforening og Handelsskolernes Bestyrelsesforening
5	Henvendelse af 9/5-06 fra Fagligt Fælles Forbund
6	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
7	1. udkast til betækning
8	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 184

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om lovforslaget er ministerens bud på en modernisering af taxametersystemet, eller om ministeren på et senere tidspunkt vil fremsætte et lovforslag, der mere gennemgribende moderniserer taxametersystemet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvorfor lovforslaget ikke indeholder en bestemmelse om, at regionsrådet skal udpege en repræsentant til bestyrelsen for en institution for erhvervsrettet grunduddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor kun et af de to medarbejdervalgte henholdsvis elevrådsvalgte bestyrelsesmedlemmer skal have stemmeret, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om begrundelsen for, at det af bemærkningerne til § 2, nr. 6, fremgår, at det ikke er hensigten, at et flertal af bestyrelsens stemmeberettigede medlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering, når det af bemærkningerne til § 16 i lovforslag nr. L 183 om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at det ikke er hensigten, at et flertal af de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering, og om hvilken realitetsforskel der ligger heri, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvordan ministeren vil definere kvaliteten af undervisning eller uddannelse som utilstrækkelig, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan ministeren definerer »rimelig geografisk afstand«, jf. lovforslagets § 3, nr. 2, til undervisningsministeren, og ministerens

svar herpå

- 7 Spm. om begrundelsen for anbefalingen om at tilstræbe, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig er faglige tillidsrepræsentanter, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm., om ministeren kan bekræfte, at det med lovforslagets vedtagelse er tilladt for en tillidsrepræsentant at være medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem ved en institution for erhvervsrettet uddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvornår og hvorfor det vil være hensigtsmæssigt at fravige paritetskravet til arbejdstager- og arbejdsgiversiden, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, hvordan og af hvem udefrakommende medlemmer til en bestyrelse for en institution for erhvervsrettet uddannelse bliver udpeget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvordan selvsupplering til en bestyrelse for en institution for erhvervsrettet uddannelse skal finde sted, og hvad formålet er hermed, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om at blive en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning m.v., til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om en institution for erhvervsrettet uddannelse, der udbyder uddannelsen til studentereksamen eller hf-enkeltfag, i alle tilfælde vil være selvejende m.v., til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om styringsanalysens anbefalinger til bestyrelsessammensætningen m.v., til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om begrænsninger på, hvem medarbejderne vælger at lade sig repræsentere ved i bestyrelserne m.v., til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om at betone den sammenhæng i uddannelsessystemet, som fremgår af bemærkningerne til § 16 i lovforslag nr. L 183, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om standardvedtægterne for institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v., til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/5-06 fra Danmarks Erhvervsskoleforening og Handelsskolernes Bestyrelsesforening, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/5-06 fra Fagligt Fælles Forbund, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

To af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 4:

Hvad er begrundelsen for, at det af bemærkningerne til § 2, nr. 6, fremgår, at det ikke er hensigten, at et flertal af bestyrelsens stemmeberettigede medlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering, når det af bemærkningerne til § 16 i lovforslag nr. L 183 om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at det ikke er hensigten, at et flertal af de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering, og hvilken realitetsforskel ligger der heri?

Svar:

Det har ikke været hensigten, at der skulle være forskel i forståelsen af de to love på dette område.

Formålet med at tillade selvsupplering er at imødekomme behovet for større grad af professionalisering af bestyrelsesarbejdet. Det er dog ikke tanken, at selvsupplering skal kunne finde sted i større omfang, og jeg er af den opfattelse, at også for bestyrelser for institutioner for erhvervsrettet uddannelse vil det være tilstrækkeligt med den afgrænsning, som er udtrykt i bemærkningerne til § 16 i lovforslag nr. L 183, og som går ud på, at det ikke er hensigten, at et flertal af de udefra kommende medlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering.

Spørgsmål 7:

Hvad er begrundelsen for anbefalingen om at tilstræbe, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig er faglige tillidsrepræsentanter, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger?

Svar:

Begrundelsen for den nævnte anbefaling er risikoen for interessekonflikter og habilitetsproblemer ved tillidsrepræsentanters medlemskab af bestyrelsen.

Der er i lovforslaget dog ikke indsat et forbud imod, at en tillidsrepræsentant kan udpeges til bestyrelsen af medarbejderne. Jeg mener, at det bør være op til medarbejderne selv at bestemme, hvem de ønsker at udpege til bestyrelsen.